ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 5C

1. NÁHRADNÍ TERMÍN

C5PCD26C0T03

DIDAKTICKÝ TEST

Jméno a příjmení

Počet úloh: 28
Maximální bodové hodnocení: 50 bodů
Povolené pomůcky: psací potřeby

Základní informace k zadání zkoušky

- **Časový limit** pro řešení didaktického testu **je uveden na záznamovém archu**.
- U každé úlohy je uveden maximální počet bodů.
- Za neuvedené řešení úlohy či za nesprávné řešení úlohy jako celku **se neudělují záporné body**.
- **Odpovědi pište do záznamového archu.** Při zápisu použijte **modře nebo černě** píšící propisovací tužku, která píše **dostatečně silně a nepřerušovaně**. Poznámky si můžete dělat do testového sešitu, nebudou však předmětem hodnocení.
- **Nejednoznačný nebo nečitelný zápis odpovědi bude považován za chybné řešení.**

Pokyny k úlohám s nabídkou odpovědí

- U všech úloh/podúloh **je právě jedna odpověď správná**.
- Odpověď na úlohu/podúlohu zřetelně zakřížkujte v záznamovém archu podle obrázku.

	A	B	C	D
4	☐	☐	☒	☐

- Pokud budete chtít svou odpověď opravit, pečlivě zabarvěte původně zakřížkovaný čtvereček a zakřížkujte nový čtvereček.

	A	B	C	D
4	☒	☐	■	☐

- Jakýkoliv jiný způsob záznamu odpovědí a jejich oprav bude považován za nesprávnou odpověď.

Pokyny k úlohám bez nabídky odpovědí

- Odpověď **zapište čitelně** do vyznačeného bílého pole v záznamovém archu.

16 [ ]

- Při psaní odpovědí rozlišujte **velká a malá písmena**. Povoleno je psací i tiskací písmo.
- Pokud budete chtít svou odpověď opravit, původní odpověď přeškrtněte a novou odpověď zapište do stejného pole. Vaše odpověď nesmí přesáhnout hranice vyznačeného pole.
- Uvedení jakékoli nesprávné (tj. i nadbytečné) informace je považováno za chybu.
- Pokud se řešení úlohy skládá z více dílčích odpovědí (např. z několika slov), za chybu se považuje jak jakákoli nesprávná, tak chybějící správná dílčí odpověď. Maximální dosažitelné bodové hodnocení za úlohu se sníží o započítané chyby.

TESTOVÝ SEŠIT NEOTVÍREJTE, POČKEJTE NA POKYN!

Předmětem autorských práv Centra pro zjišťování výsledků vzdělávání

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 1–3

Na ulici nastal zmatek,
může za to semafor,
*****,
vymyslel si bezva fór:
růžově a modře svítí.
Řidiči jsou zmatení,
policie už se řítí
sepsat o tom hlášení.

Je to jasný jako facka,
pravil řidič tříkolky:
na modrou maj jezdit kluci,
růžová je pro holky.
Jenže každý nepochopil
tato nová pravidla,
a tak už se v křižovatce
srazila dvě vozidla.

Dodávka se chtěla vyhnout,
narazila do značky,
přijedou i záchranáři,
už se blíží houkačky.
Zapeklitá situace
vyvolala paniku,
ve vozovce běhá ovce,
skočila tam z chodníku.

Chlapi v černých uniformách
s vysílačkou u ucha
oznámili na centrálu,
že to bude porucha.
Rozhodli se pro rychlé
a radikální řešení:
porouchaný semafor
prý hned na místě vymění.

(*Š. Krejčí: Nezbedný semafor; upraveno*)

1 bod

1 Které z následujících tvrzení odpovídá výchozímu textu?

A) Policisté byli vysláni na křižovatku, aby vyslechli řidiče tříkolky a jeho výpověď zapsali.

B) Hlavní příčinou paniky, která nastala mezi přítomnými řidiči, byla ovce pobíhající ve vozovce.

C) Nepochopení toho, co znamená modrá a růžová barva na semaforu, vedlo ke srážce dvou vozidel.

D) Muži v černých uniformách dostali přes vysílačku příkaz, aby o poruše semaforu ihned informovali centrálu.

1 bod

2 Na vynechané místo (*****) ve výchozím textu patří verš, jenž pomocí ustáleného slovního spojení vyjadřuje, že se semafor nudil. Který z následujících veršů patří na toto místo?

A) protože byl krátkou dobu

B) protože měl krátkou chvíli

C) protože byl dlouhou dobu

D) protože měl dlouhou chvíli

1 bod

3 Které z následujících tvrzení je pravdivé?

(Výraz *zmatení* je ve výchozím textu podtržen. Věty s posuzovaným výrazem jsou gramaticky správné.)

A) Jak ve výchozím textu, tak ve větě *Součástí plánu bylo zmatení protivníků* je výraz *zmatení* přídavným jménem.

B) Jak ve výchozím textu, tak ve větě *Součástí plánu bylo zmatení protivníků* je výraz *zmatení* podstatným jménem.

C) Výraz *zmatení* je ve výchozím textu podstatným jménem, ale ve větě *Součástí plánu bylo zmatení protivníků* je přídavným jménem.

D) Výraz *zmatení* je ve výchozím textu přídavným jménem, ale ve větě *Součástí plánu bylo zmatení protivníků* je podstatným jménem.

max. 2 body

4 Rozhodněte o každé z následujících vět (4.1–4.4), zda je zapsána pravopisně správně (A), nebo ne (N).

		A	N
4.1	Mladí hudebníci zahráli dvě skladby pro struné nástroje.	☐	☐
4.2	V některých domácnostech se dodnes topí hnědým uhlým.	☐	☐
4.3	Účinným prostředkem na nemocné klouby jsou prý bahenní koupele.	☐	☐
4.4	Členové mé rodiny si konečně začaly uvědomovat důležitost třídění odpadu.	☐	☐

---

max. 3 body

5 Přiřaďte k jednotlivým souvětím (5.1–5.3) odpovídající tvrzení (A–E).
(Žádná možnost z nabídky A–E nesmí být přiřazena víckrát než jednou.)

5.1 Dyť ti povídám, že kuře s rejží je zdravější než bůček nebo hambáč. _____

5.2 Teďkonc mi slíbil, že nebude furt vysedávat u počítače, a kupodivu si šel číst. _____

5.3 Ségra si stěžovala, že u tety na statku už od rána hlasitě kdákají slepice a chrochtají prasata. _____

A) V tomto souvětí je pouze první podtržené slovo nespisovné.

B) V tomto souvětí je pouze třetí podtržené slovo nespisovné.

C) V tomto souvětí jsou celkem dvě podtržená slova nespisovná, a to první a druhé.

D) V tomto souvětí jsou celkem dvě podtržená slova nespisovná, a to první a třetí.

E) V tomto souvětí jsou všechna podtržená slova nespisovná.

---

max. 2 body

6 Ke každé z následujících podúloh (6.1 a 6.2) napište současné (tj. ne zastaralé) spisovné slovo, které odpovídá zadání a zároveň není vlastním jménem.
(Slova musí být zapsána pravopisně správně.)

6.1 Napište podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného tříslabičné, je příbuzné se slovem ZAVÉST, skloňuje se podle vzoru STAVENÍ a neobsahuje předponu.

6.2 Napište podstatné jméno, které je v 1. pádě čísla jednotného dvouslabičné, je příbuzné se slovem CITLIVÝ, skloňuje se podle vzoru HRAD a obsahuje předponu.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 7–11

(**1**) Jednoho rána Sam Carraclough prodal kolii Lassii. Přišel totiž o práci dělníka v dole a patnáct liber, které za fenku dostal, představovalo víc než jeho tři týdenní mzdy. Ve čtyři hodiny odpoledne jeho syn Joe našel travnatý kout školního dvora prázdný. Když doma zjistil, co se stalo, srdce mu sevřel smutek. Lassie, jeho věrná společnice, měla nyní nového pána – vévodu z Rudlingu. Joe pochopil, že fenka na něj už nikdy čekat nebude.

Jenže hned druhý den ve čtyři odpoledne Lassie vzorně seděla na obvyklém místě. Joe se zaradoval. Možná táta sehnal práci. Jestli to tak je, třeba mu teď rodiče dovolí, aby si Lassii nechal. Už záhy se ale ukázalo, že se mýlil. Do domku Carracloughových **vtrhl** správce vévodova psince a začal řvát: „To jsou teda finty. Vycvičili jste psa, aby se vracel za Joem. Teď ho chcete **střelit** někomu dalšímu." Pak Hynes odvlekl Lassii zpět a **zahradil** jí všechny možné únikové cesty z kotce. Jenže následujícího dne Lassie opět utekla.

„Odveď ji zpět a řekni jí, ať už neutíká," přikázal Joeovi táta. Když chlapec plnil otcovo přání, plakal. Dojemnou scénu sledovala zpoza křoví vévodova vnučka Priscilla.

(**2**) O týden později vévoda odcestoval na svůj zámek ve Skotsku a vzal s sebou i Lassii. Zanedlouho události nabraly rychlý spád. Hynes se s Lassií procházel po zámeckém pozemku, obehnaném silnou zdí s jedinou bránou. Náhle se fenka vysmekla z obojku a pelášila pryč. Hynes se rozběhl za ní. Jakožto správce psince dostával osm liber týdně a nechtěl o ně **přijít**. Priscilla zrovna otevírala bránu, když uslyšela křik: „Slečno, zavřete bránu!" Skoro ho poslechla, ale vtom si vzpomněla, jak onehdy viděla toho chudého kluka loučit se s Lassií. Rozhodla se proto jinak a zabouchla bránu sídla až vteřinu poté, co fenka proběhla. Téměř neslyšně špitla: „Hodně štěstí, Lassie." Kolie neomylně zamířila na jih, do vsi Greenall Bridge za Joem.

(*R. Wellsová: Lassie se vrací; upraveno*)

max. 2 body

7 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení (7.1–7.4), zda jednoznačně vyplývá z výchozího textu (A), nebo ne (N).

		A	N
7.1	Vévodův zámek ve Skotsku se nacházel jižním směrem od vsi Greenall Bridge.	☐	☐
7.2	Na tom, že se Lassii podařilo utéct ze zámeckého pozemku ve Skotsku, měla zásluhu také vévodova vnučka Priscilla.	☐	☐
7.3	Od chvíle, kdy Joeův otec prodal Lassii, do chvíle, kdy ke Carracloughovým vtrhl Hynes, uplynulo víc než 28 hodin.	☐	☐
7.4	Týdenní plat Joeova tatínka na pozici dělníka v dole byl nižší než Hynesův týdenní plat na pozici správce vévodova psince.	☐	☐

max. 2 body

8 Vypište z druhé části výchozího textu dvě podstatná jména, která se skloňují podle vzoru *město*.

(Za chybu je považováno jak neuvedení hledaného slova, tak zapsání jakéhokoli slova, které neodpovídá zadání.)

1 bod

9 Tvrzení č. 1: Výchozí text je bajka.

Tvrzení č. 2: Výchozí text vypráví chlapec Joe.

Je některé z výše uvedených tvrzení pravdivé?

A) Pravdivé je pouze tvrzení č. 1.

B) Pravdivé je pouze tvrzení č. 2.

C) Pravdivé je každé z těchto tvrzení.

D) Pravdivé není žádné z těchto tvrzení.

1 bod

10 Na jakou otázku odpovídá věta podtržená ve výchozím textu?

A) Co mu rodiče dovolí?
B) Kdy mu to rodiče dovolí?
C) Za jakým účelem mu to rodiče dovolí?
D) Za jaké podmínky mu to rodiče dovolí?

1 bod

11 Které z následujících tvrzení NENÍ pravdivé?

(Posuzovaná slova jsou ve výchozím textu vyznačena tučně.)

A) Pokud slovo *vtrhl* nahradíme slovem *vpadl*, význam příslušného větného celku zůstane zachován.
B) Pokud slovo *střelit* nahradíme slovem *prodat*, význam příslušného větného celku zůstane zachován.
C) Pokud slovo *zahradil* nahradíme slovem *zatarasil*, význam příslušného větného celku zůstane zachován.
D) Pokud slovo *přijít* nahradíme slovem *dorazit*, význam příslušného větného celku zůstane zachován.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 12

Jaké by to asi bylo, kdyby nadpřirozené bytosti ožili? To se sice nestane, pokud ale zavítáte do Pelhřimova, uvidíte jejich napodobeniny. Nachází se zde totiž muzeum strašidel. Jde prý výhradně o tvory, kteří se kdysi v okolí tohoto města opravdu vyskytovali. Tak se to alespoň pravý ve starých příbězích.

Figuríny jsou vystaveny ve sklepenní jednoho domu na zdejším náměstí. Pod kamennými klenbami se za doprovodu tajemě znějících zvuků setkáte s mnoha strašidly a díky popiskům se dozvíte řadu zajímavých informací. Snad nejznámějšími postavami z říše pohádek jsou čarodějnice. Bydlí v chatrčích poblíž lesa a s oblibou se proměňují v netopýry. Hejkal je nevzhledný divý muž, který od setmění do svítání straší pocestné a zbytek dne prospí. Polednice je naopak denní strašidlo a zaměřuje se na rodiny se zlobivými dětmi. Jste zvědaví na další exponáty? Vydejte se do muzea v Pelhřimově.

(*inspirováno textem na www.kudyznudy.cz*)

max. 4 body

12 Najděte ve výchozím textu čtyři slova, která jsou v něm zapsána s pravopisnou chybou, a napište je PRAVOPISNĚ SPRÁVNĚ.

(Slova zapište bezchybně; ohebná slova zapište ve stejném tvaru, v němž jsou užita v textu. Podtržené výrazy jsou zapsány správně. Za chybu je považováno jak neuvedení hledaného slova, tak zapsání jakéhokoli slova, které neodpovídá zadání.)

3 body

13 Uspořádejte jednotlivé části textu (A–F) tak, aby na sebe navazovaly.

A) „Že ho zdvořile prosíme, aby někdy vyšel ven," vysvětlil mi Dill. „Myslíme si, že když s náma chvilku posedí, bude mu třeba líp." Všichni tři jsme se přesunuli ke starému domu.

B) „Vzduch je čistý," hlásila jsem. Jem se dal do práce. Papírek ale nebyl na prutu dobře připevněný a neustále padal na zem. Nehnutě jsem Jema pozorovala, když vtom Dill začal poskakovat a zuřivě zvonil zvonkem.

C) „Tak dobrá, ale uděláš, co ti řekneme," varoval mě Dill. „O co jde?" zeptala jsem se. Jem řekl: „Chceme poslat Radleymu lístek."

D) Dill zůstal stát u pouliční lampy a my s Jemem jsme se dál plížili podél zdi. Zastavila jsem se na rohu domu, přikrčila se a nakoukla na dvůr.

E) Ráno jsem na naší zahradě zastihla Dilla a svého bratra Jema, jak o něčem rokují. Jako obvykle mi řekli, ať jdu pryč. „Nepudu. Mám stejný právo hrát si tady jako vy," odsekla jsem.

F) Pak mi vysvětlili svůj plán. Jem hodlal připevnit papírek se vzkazem na konec rybářského prutu a prostrčit jej oknem. Dill bude hlídat Radleyho dům zepředu, a kdyby někdo šel, zazvoní zvonkem. Já mám hlídat dvůr. „A co jste mu napsali?" zajímalo mě.

(*H. Leeová: Jako zabít ptáčka; upraveno*)

První část: _____

Druhá část: _____

Třetí část: _____

Čtvrtá část: _____

Pátá část: _____

Šestá část: _____

---

max. 2 body

14 Napište smysluplnou spisovnou větu jednoduchou o <u>pěti slovech</u>, která bude obsahovat sloveso ZATLOUCT užité v 2. osobě čísla jednotného způsobu rozkazovacího.

(Vzniklá věta musí být gramaticky i pravopisně správná.)

---

1 bod

15 Která z následujících vět NENÍ zapsána pravopisně správně?

A) Bez dovolení nikdy nesmíš hladit cizí psy.

B) Holubí trus pokrýval většinu zahradního nábytku.

C) Hromadný útěk před domělým nebezpečím byl zbytečný.

D) Náš nový systém dálkového zamykání si zapomnětliví řidiči pochvalují.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 16

Vejce omyjte v teplé vodě se saponátem. Zbavíte ho tak nečistot a zároveň odmastíte, takže se pak lépe obarví. Poté udělejte špendlíkem dvě dírky (na špičce a na protější straně). Do dírek několikrát zasuňte špejli, abyste narušili žloutek. Potom špejli vysuňte, pořádně se nadechněte a foukejte, dokud vám nezbude prázdná skořápka. (Moje vychytávka: než začnu do vejce foukat, dám si přes něj papírový kapesník, protože nechci, aby se moje rty dotýkaly skořápky.) Až to budete mít, napusťte do skořápky trochu vody, zatřeste skořápkou a pak vodu vyfoukněte ven. Odstraníte tak nežádoucí zbytky žloutku a bílku, tudíž později vaše nádherně obarvená kraslice nebude zapáchat.

(*Vzhledem k povaze úlohy není zdroj výchozího textu uveden.*)

1 bod

16 Která z následujících možností nejlépe vystihuje výchozí text?

A) Jde o vypravování, jehož cílem je přiblížit čtenáři jak kroky potřebné k vyfouknutí vejce, tak všechny kroky potřebné k obarvení vejce.

B) Jde o vypravování, jehož cílem je přiblížit čtenáři kroky potřebné k vyfouknutí vejce, nikoli však všechny kroky potřebné k obarvení vejce.

C) Jde o popis pracovního postupu: jsou zde popsány kroky potřebné k vyfouknutí vejce, nikoli však všechny kroky potřebné k obarvení vejce.

D) Jde o popis pracovního postupu: jsou zde popsány jak kroky potřebné k vyfouknutí vejce, tak všechny kroky potřebné k obarvení vejce.

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOZE 17

TEXT 1

lhář	hrdina	kolega	spáč
vládce	třídní	neposeda	průvodčí
vědma	rádce	příbuzný	sluha

TEXT 2

U **podstatného jména typu A** (např. *cestující*, *popleta*) **nelze** ze samotného tvaru 1. pádu čísla jednotného určit, zda toto slovo je rodu mužského životného, nebo rodu ženského. Rod podstatného jména poznáme až při skloňování nebo z kontextu, např. *s cestujícím* × *s cestující*; *Katka je velká popleta* × *Petr je velký popleta*.

U **podstatného jména typu B** (např. *učitel, přítelkyně*) lze ze samotného tvaru 1. pádu čísla jednotného určit, zda toto slovo je rodu mužského životného, nebo rodu ženského.

max. 3 body

17 Vypište z TEXTU 1 tři podstatná jména typu A.

(Všechna podstatná jména v TEXTU 1 jsou uvedena v 1. pádě čísla jednotného. Úlohu řešte na základě definic uvedených v TEXTU 2. Za chybu je považováno jak neuvedení hledaného slova, tak zapsání jakéhokoli slova, které neodpovídá zadání.)

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOHÁM 18–23

TEXT 1

(**1**) Během léta bývají zahrady i krásně rozkvetlé louky plné motýlů, s nástupem podzimu se ovšem situace zásadně změní. Kam křehcí krasavci mizí? Téměř nikdo neví, že někteří motýli odlétají do teplých krajin. Příkladem je třeba babočka admirál, rozšířená po celé Evropě. Nejodvážnějším cestovatelem z hmyzí říše je ale monarcha stěhovavý. Tento motýl, žijící v létě u hranic USA s Kanadou, se na zimu vždy přesouvá do středního Mexika. Jeho výkon je obdivuhodný, monarcha totiž denně zvládne urazit i 120 km.

(**2**) Babočka s monarchou jsou však spíše výjimkou. Většina motýlů totiž zimu přečkává v různých vývojových stádiích: nejčastěji ve formě vajíčka nalepeného na větvích rostlin, ve stádiu housenky či jako kukly; nejméně druhů přezimuje ve stádiu dospělého jedince. Mezi motýlí otužilce patří žluťásek řešetlákový. Tento středně velký motýl na zimu **upadá** do strnulosti podobné zimnímu spánku, typickému pro řadu savců. Na rozdíl od jiných motýlů, kteří zimu tráví ve speciálním úkrytu (v tmavé jeskyni, v dutině stromu aj.), žluťásek řešetlákový **zpravidla** přezimuje tak, že se zavěsí na nějakou rostlinu. V těle mu proudí zvláštní látka, díky níž se udrží naživu i při nízkých teplotách.

(**3**) Žluťásek řešetlákový bývá prvním motýlem, kterého spatříte koncem zimy **poletovat** v přírodě. Možná se ptáte, jak ho poznáte. Docela snadno: křídla samečků jsou zbarvena jasně žlutě, samička je světlejší a obě pohlaví mají na každém křídle červenofialovou tečku.

Další zajímavostí tohoto motýla je jeho dlouhý životní cyklus. Z nakladených vajíček se vylíhnou zelenobílé housenky. Stádium housenky trvá cca 30 dnů, stádium kukly je asi o polovinu kratší. Dospělý žluťásek se dožívá až 12 měsíců a to je v motýlí říši úctyhodný věk. Obvykle totiž motýli žijí ve stádiu dospělého jedince jen 2–3 týdny, některé druhy **dokonce** jen pár dnů. Žluťásek řešetlákový je zkrátka motýlí rekordman.

(*www.stoplusjednicka.cz, www.npsumava.cz; upraveno*)

TEXT 2

Sloveso typu A je sloveso, jehož trvalou součástí je SE, např. *smát se* (např. věta *Tomáš tomu smál* není gramaticky správná).

Sloveso typu B je sloveso, které lze použít jak bez SE, tak s ním (záleží na tom, co chceme vyjádřit), např. *chytit se* × *chytit* (*chytil se za hlavu* × *chytil míč*).

Pozn.: U sloves typu A lze SE vypustit pouze ve specifických případech (např. *Smál se tomu? – Ano, smál.*).

max. 2 body

18 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení (18.1–18.4), zda jednoznačně vyplývá z TEXTU 1 (A), nebo ne (N).

		A	N
18.1	Je obvyklé, že ve stádiu dospělého jedince motýli nežijí déle než měsíc.	☐	☐
18.2	Od nakladení vajíček do vylíhnutí housenek, z nichž se později stane dospělý žluťásek řešetlákový, uplyne zhruba 30 dnů.	☐	☐
18.3	Cíl cesty, na niž se vždy na zimu vydává monarcha stěhovavý, se nachází ve středním Mexiku, a to 120 km od hranic USA s Kanadou.	☐	☐
18.4	Samička žluťáska řešetlákového se od samečka liší nejen tím, že je světlejší, ale i tím, že na rozdíl od něj má na každém křídle červenofialovou tečku.	☐	☐

max. 3 body

19

19.1 Napište, kolik je celkem souvětí v <u>první části</u> TEXTU 1.

19.2 Vypište z <u>první části</u> TEXTU 1 několikanásobný podmět.

19.3 Vypište z <u>první části</u> TEXTU 1 podmět vyjádřený zájmenem.

Příklad: Ve větě *Já tam půjdu taky* je podmět vyjádřený zájmenem.

1 bod

20 Ve kterém z následujících úseků TEXTU 1 se vyskytuje sloveso typu A?
(Úlohu řešte na základě definic uvedených v TEXTU 2.)

A) možná se ptáte
B) díky níž se udrží naživu
C) se na zimu vždy přesouvá
D) se zavěsí na nějakou rostlinu

1 bod

21 Ve které z následujících možností je uvedena dvojice slov, jež jsou v kontextu TEXTU 1 antonymy?
(První slovo z každé dvojice pochází z TEXTU 1 a je v něm vyznačeno tučně.)
Příklad: *Slon má drsnou kůži.* → Slova *drsnou* a *hladkou* jsou v tomto kontextu antonymy, tzn. slovo *hladkou* by v této větě mělo opačný význam, než v ní má slovo *drsnou*.

A) upadá – zvedá
B) zpravidla – výjimečně
C) poletovat – přistávat
D) dokonce – zpočátku

1 bod

22 Která z následujících možností nejlépe vystihuje téma (tj. hlavní myšlenku) <u>druhé části</u> TEXTU 1?

A) charakteristika vývojových stádií žluťáska řešetlákového
B) srovnání zimního spánku savců a žluťáska řešetlákového
C) přezimování motýlů se zaměřením na žluťáska řešetlákového
D) typy zimních úkrytů charakteristické pro žluťáska řešetlákového

max. 2 body

23 Rozhodněte o každém z následujících úseků TEXTU 1 (23.1–23.4), zda se v něm vyskytuje předložka (A), nebo ne (N).

		A	N
23.1	že někteří motýli odlétají	☐	☐
23.2	typickému pro řadu savců	☐	☐
23.3	mezi motýlí otužilce patří žluťásek	☐	☐
23.4	vajíčka nalepeného na větvích rostlin	☐	☐

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 24

Věta č. 1: Na přípravu této bábovky s brusinkami potřebujete měkký tvaroh.

Věta č. 2: Odpoledne zajdi do obchodu pro cibuly a dvě menší cukety.

1 bod

24 Které z následujících tvrzení o větách z výchozího textu je pravdivé?

A) Obě tyto věty jsou zapsány pravopisně správně.
B) Každá z těchto vět obsahuje pravopisnou chybu.
C) Věta č. 1 je zapsána pravopisně správně, věta č. 2 obsahuje pravopisnou chybu.
D) Věta č. 1 obsahuje pravopisnou chybu, věta č. 2 je zapsána pravopisně správně.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 25–27

Hobbyhorsing spojuje pohyb, kreativitu a lásku ke koním. Zrodil se ve Finsku a nabízí možnost, jak si dítě může užít jezdectví, *****. Tento netradiční sport se proslavil díky finskému dokumentu *Hobbyhorse Revolution* z roku 2017.

Chcete se tomuto sportu věnovat? Pak potřebujete hobbyhorse – napodobeninu koňské hlavy na tyči. Základní verzi hobbyhorse lze koupit za 500 Kč, za nadstandardní model zaplatíte až 4 000 Kč. Tuto pomůcku si ale můžete vyrobit i sami ze dřeva, plsti či jiných materiálů. Jakmile ji budete mít, už vám nic nebrání v **účasti** na závodech.

Soutěže v hobbyhorsingu mají jasně **stanovená** pravidla, např. hobbyhorse nesmí být lehčí než 350 gramů a musí se držet předepsaným způsobem. Závodí se v různých disciplínách: při parkuru závodníci zdolávají **sérii** překážek na závodní dráze, při drezuře zase předvádějí klus či cval. Jednou z **nejzajímavějších** disciplín je skok mohutnosti, při němž se soutěžící snaží přeskočit co nejvyšší překážku. Jen pro zajímavost – v této hobbyhorsingové disciplíně byl v březnu 2026 překonán světový rekord, když sportovkyně Nikol na závodech v Praze přeskočila překážku vysokou 155 cm.

Hobbyhorsing vyvolává rozporuplné reakce: jedni ho považují za čiré bláznovství, druzí tvrdí, že skvěle propojuje zábavu s rozvíjením fyzických dovedností.

Vysvětlivka: *plsť* – druh textilie

(*www.cehof.cz, www.reflex.cz; upraveno*)

max. 2 body

25 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení (25.1–25.4), zda jednoznačně vyplývá z výchozího textu (A), nebo ne (N).

		A	N
25.1	Hobbyhorsing je původně finský sport, který vznikl v roce 2017.	☐	☐
25.2	Cena jakéhokoli nadstandardního modelu hobbyhorse činí 4 000 Kč.	☐	☐
25.3	Jedno z pravidel soutěží v hobbyhorsingu stanovuje, že hmotnost hobbyhorse musí být přesně 350 gramů.	☐	☐
25.4	Při skoku mohutnosti, jedné z hobbyhorsingových disciplín, byla překážka vysoká 155 cm poprvé přeskočena v roce 2026 na závodech v Praze.	☐	☐

1 bod

26 Kterou z následujících možností je nutné doplnit na vynechané místo (*****) ve výchozím textu, aby příslušné souvětí bylo gramaticky správné a text jako celek byl smysluplný?

A) aniž jezdí na živém koni
B) aniž jezdící na živém koni
C) až když jezdí na živém koni
D) až když jezdící na živém koni

1 bod

27 Který z následujících tvarů slov je ve výchozím textu užitý chybně?

(Posuzované tvary slov jsou ve výchozím textu vyznačeny tučně. Příklad: Podtržený tvar slova ve větě *Otevřeno máme do čtyři hodin* je užitý chybně.)

A) účasti
B) stanovená
C) sérii
D) nejzajímavějších

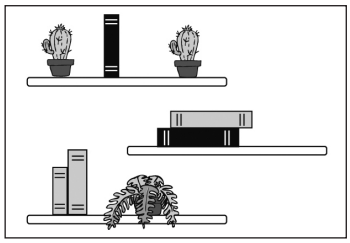
max. 4 body

28 Přiřaďte k jednotlivým obrázkům (28.1–28.4) odpovídající popis (A–F).

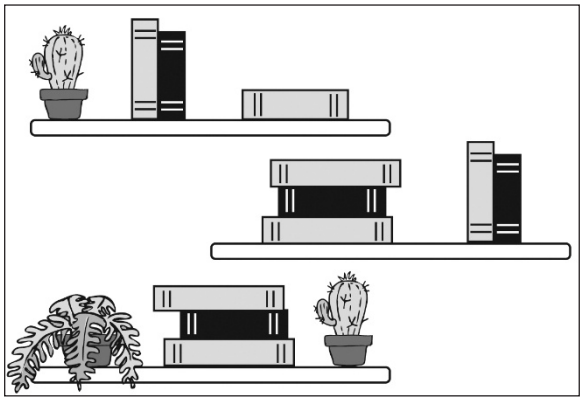
(Žádná možnost z nabídky A–F nesmí být přiřazena víckrát než jednou.)

Vysvětlivky s příkladem

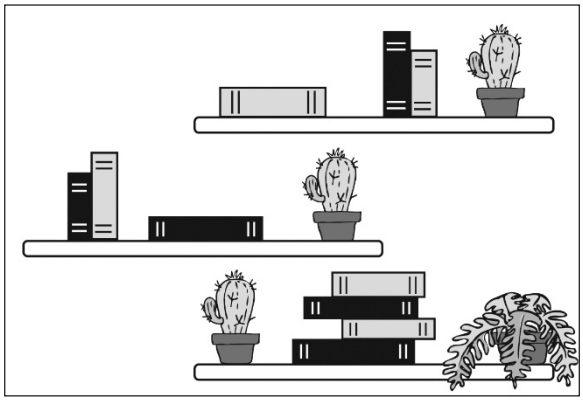
Na vedlejším malém obrázku je celkem pět knih: na horní polici je jedna černá kniha postavená svisle, na prostřední polici jsou dvě knihy položené vodorovně (jedna šedá a druhá černá) a na spodní polici jsou dvě šedé knihy postavené svisle. Na obrázku jsou celkem tři rostliny: na horní polici jsou dva kaktusy a na spodní polici je kapradina. Na policích nejsou jiné předměty než rostliny a knihy.

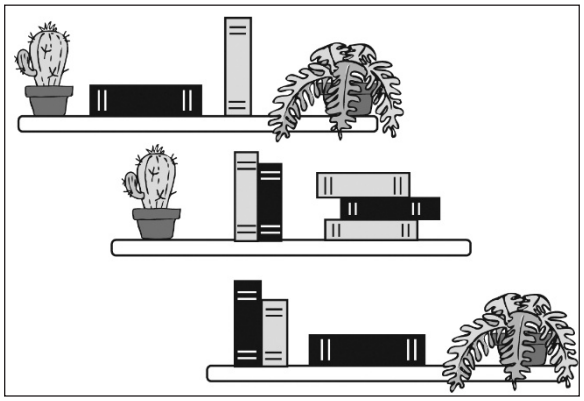
28.1

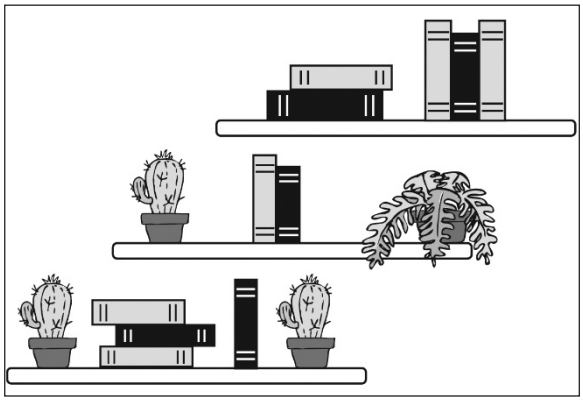
28.2

28.3

28.4

A) Na celém obrázku je lichý počet černých knih. Na prostřední polici je méně knih než na spodní polici. Na spodní polici je alespoň jedna kniha postavena svisle.

B) Na obrázku je sudý počet rostlin. Na horní polici je pouze jedna kniha položena vodorovně. Na spodní polici je stejný počet černých knih jako na horní polici.

C) Na prostřední polici je lichý počet knih. Na každé z polic je alespoň jedna rostlina. Na celém obrázku je víc knih položených vodorovně než knih postavených svisle.

D) Na spodní polici je stejný počet šedých knih jako na horní polici. Na celém obrázku je víc kaktusů než kapradin. Na horní polici je lichý počet knih postavených svisle.

E) Na celém obrázku je sudý počet knih postavených svisle. Jak na horní polici, tak na spodní polici je jeden kaktus. Na prostřední polici je víc knih než na horní polici.

F) Na celém obrázku je lichý počet knih položených vodorovně. Na prostřední polici je alespoň jedna rostlina. Celkový počet šedých knih je shodný s celkovým počtem černých knih.

ZKONTROLUJTE, ZDA JSTE DO ZÁZNAMOVÉHO ARCHU UVEDL/A VŠECHNY ODPOVĚDI.

cermat

JEDNOTNÁ PŘIJÍMACÍ ZKOUŠKA 2026

KLÍČ SPRÁVNÝCH ŘEŠENÍ

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 5C

1. NÁHRADNÍ TERMÍN

KÓD TESTU: C5PCD26C0T03

Úloha	Správné řešení	Body
1	C	**1**
2	D	**1**
3	D	**1**
4		**max. 2 body** 4 podúlohy 2 b. 3 podúlohy 1 b. 2 a méně podúloh 0 b.
4.1	NE	
4.2	NE	
4.3	ANO	
4.4	NE	
5		**max. 3 body**
5.1	E	1 b.
5.2	C	1 b.
5.3	A	1 b.
6		**max. 2 body**
6.1	např. **vedení**	1 b.
6.2	např. **pocit**	1 b.
7		**max. 2 body** 4 podúlohy 2 b. 3 podúlohy 1 b. 2 a méně podúloh 0 b.
7.1	NE	
7.2	ANO	
7.3	ANO	
7.4	ANO	
8	**Skotsku, sídla** Za chybu je považováno: **a)** nenalezení hledaného slova; **b)** zápis jakéhokoli slova, které nevyhovuje zadání úlohy. Příklad hodnocení: **ve Skotsku** → 0 bodů (1 slovo nenalezeno, 1 slovo neodpovídá zadání = 2 chyby)	**max. 2 body** 0 chyb 2 b. 1 chyba 1 b. 2 a více chyb 0 b.
9	D	**1**
10	A	**1**
11	D	**1**
12	**ožily, praví (se), sklepení, tajemně** Za chybu je považováno: **a)** nenalezení hledaného slova; **b)** zápis jakéhokoli slova, které nevyhovuje zadání úlohy. Příklad hodnocení: **ožily**, **kdysy**, **kamenými**, **tajemně** → 0 bodů (2 slova nenalezena, 2 slova neodpovídají zadání = 4 chyby)	**max. 4 body** 0 chyb 4 b. 1 chyba 3 b. 2 chyby 2 b. 3 chyby 1 b. 4 a více chyb 0 b.
13		**3**
První část	E	
Druhá část	C	
Třetí část	F	
Čtvrtá část	A	
Pátá část	D	
Šestá část	B	
	Body lze získat pouze v případě, že všechny části textu jsou seřazeny správně. V ostatních případech bylo přiděleno 0 bodů.	

Předmětem autorských práv Centra pro zjišťování výsledků vzdělávání

Úloha	Správné řešení	Body
14	např. **Zatluč ten dlouhý hřebík pořádně.** Vytvořený větný celek musí být věta jednoduchá a musí splňovat tyto podmínky: **a)** musí obsahovat bezchybně zapsaný tvar *zatluč*; **b)** musí být gramaticky správný; **c)** musí být smysluplný; **d)** musí být spisovný; **e)** musí být pravopisně správný; **f)** musí obsahovat celkem 5 slov. Věta, která splňovala podmínky **a)–d)**, ale obsahovala 1 chybu (např. chybnou diakritiku v předponě/kořeni slova), byla hodnocena 1 bodem.	**max. 2 body** 0 chyb 2 b. 1 chyba 1 b. 2 a více chyb 0 b.
15	C	**1**
16	C	**1**
17	**třídní, neposeda, průvodčí** Za chybu je považováno: **a)** nenalezení hledaného slova; **b)** zápis jakéhokoli slova, které nevyhovuje zadání úlohy. Příklad hodnocení: **třídní**, **příbuzný**, **průvodčí** → 1 bod (1 slovo nenalezeno, 1 slovo neodpovídá zadání = 2 chyby)	**max. 3 body** 0 chyb 3 b. 1 chyba 2 b. 2 chyby 1 b. 3 a více chyb 0 b.
18		**max. 2 body** 4 podúlohy 2 b. 3 podúlohy 1 b. 2 a méně podúloh 0 b.
18.1	ANO	
18.2	NE	
18.3	NE	
18.4	NE	
19		**max. 3 body**
19.1	**3**	1 b.
19.2	**zahrady** (i) **louky**	1 b.
19.3	**nikdo**	1 b.
20	A	**1**
21	B	**1**
22	C	**1**
23		**max. 2 body** 4 podúlohy 2 b. 3 podúlohy 1 b. 2 a méně podúloh 0 b.
23.1	NE	
23.2	ANO	
23.3	ANO	
23.4	ANO	
24	C	**1**
25		**max. 2 body** 4 podúlohy 2 b. 3 podúlohy 1 b. 2 a méně podúloh 0 b.
25.1	NE	
25.2	NE	
25.3	NE	
25.4	ANO	
26	A	**1**
27	C	**1**
28		**max. 4 body**
28.1	E	1 b.
28.2	C	1 b.
28.3	F	1 b.
28.4	A	1 b.
CELKEM		**50 bodů**

Vzhledem k vysoké variabilitě možných žákovských odpovědí na otevřené úlohy neobsahuje tento klíč všechny akceptovatelné odpovědi.

Předmětem autorských práv Centra pro zjišťování výsledků vzdělávání

cermat

JEDNOTNÁ PŘIJÍMACÍ ZKOUŠKA 2026

ZÁZNAMOVÝ ARCH

Konal(a) zkoušku ☐ Vyloučen(a) ☐ Nepřítomen(na) či nedokončil(a) ☐

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA 5C – 1. NÁHRADNÍ TERMÍN

Jméno a příjmení

ZÁZNAMOVÝ ARCH – STRANA 1–2

	A	B	C	D
1	☐	☐	☐	☐
2	☐	☐	☐	☐
3	☐	☐	☐	☐

4	A	N
4.1	☐	☐
4.2	☐	☐
4.3	☐	☐
4.4	☐	☐

5	A	B	C	D	E
5.1	☐	☐	☐	☐	☐
5.2	☐	☐	☐	☐	☐
5.3	☐	☐	☐	☐	☐

6

6.1

6.2

7	A	N
7.1	☐	☐
7.2	☐	☐
7.3	☐	☐
7.4	☐	☐

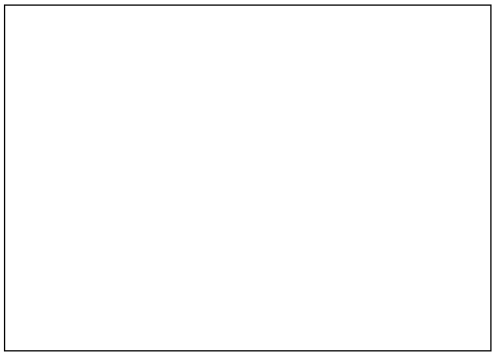
8

	A	B	C	D
9	☐	☐	☐	☐
10	☐	☐	☐	☐
11	☐	☐	☐	☐

12

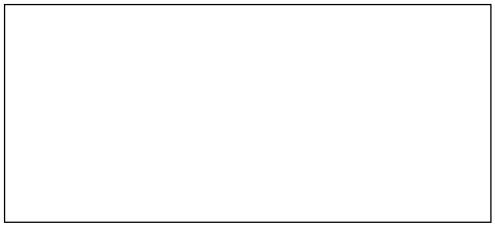
13	A	B	C	D	E	F
První část	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Druhá část	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Třetí část	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Čtvrtá část	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Pátá část	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Šestá část	☐	☐	☐	☐	☐	☐

14

	A	B	C	D
15				
16				

17

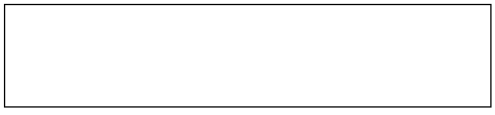
18	A	N
18.1		
18.2		
18.3		
18.4		

19

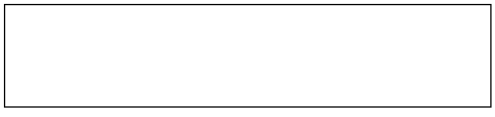
19.1

19.2

19.3

	A	B	C	D
20				
21				
22				

23	A	N
23.1		
23.2		
23.3		
23.4		

	A	B	C	D
24				

25	A	N
25.1		
25.2		
25.3		
25.4		

	A	B	C	D
26				
27				

28	A	B	C	D	E	F
28.1						
28.2						
28.3						
28.4						